

Nyilvános és ingyenes digitális hálózatok, Magyarország pályázati teljesítménye a WiFi4EU projektben

Pató Viktória Lilla

2021. február 18-án az Európai Bizottság az Innovációs és Hálózat Ügynökséggel egyetértésben, a COVID-19 válságra hivatkozással hat hónappal meghosszabbította a WiFi4EU projektek megvalósítási idejét.

Magyarország a 2020 DESI mutató alapján az uniós átlagot túlteljesíti a közintézmények digitális infrastrukturális felkészültségében, amiben az uniós támogatásoknak is nagy szerep juthatott. A WiFi4EU kezdeményezés jó lehetőséget teremtett arra, hogy Európa-szerte közelebb kerüljenek a polgárok az ingyenes, nyílt vezeték nélküli hálózatokhoz, mindemellett a különböző társadalmi rétegek közötti digitális szakadék csökkentését is elősegítette. A WiFi4EU közterületeken, parkokban, tereken, közintézményekben, egészségügyi központokban és múzeumokban teremti meg azt az ingyenesen hozzáférhető infrastruktúrát, amellyel valamennyien csatlakozhatunk a világháléhoz. A kezdeményezés nyújtotta előnyökhöz a helyi önkormányzatok pályázat keretében férhettek hozzá 15 ezer euró értékű utalványok formájában.

A WiFi4EU

A WiFi hotspotok telepítésére a megvalósítási határidő (eredetileg 18 hónap) meghosszabbítása a már nyertes, de a pályázatban célként megjelölt hálózatbővítést még teljes mértékben el nem végzett projektekre vonatkozik. A kezdeményezés 2020-ra tűzte ki célul, hogy 6000-8000 közösség számára ingyenes WiFi hálózatot biztosít, amelyhez 134 millió eurós költségvetési forrást irányozott elő a Bizottság. A [pályázat](#) WiFi hotspot telepítésére nyújt anyagi támogatást, azonban a pályázó önkormányzatoknak vállalniuk kell, hogy azt legalább három éven keresztül üzemeltetik, tehát az infrastruktúra fenntartásának költsége a pályázót terheli. A helyi lakosok és a látogatók reklámmentes, ingyenes, minimum 30 Mbps letöltési sebesség WiFi4EU hálózat használatakor az igénybe vevők adatainak kereskedelmi célú felhasználásának elkerüléséről is gondoskodnia kell a helyi közigazgatási szerveknek. Különösen fontos ez az adatbiztonsági szempont a Digitális Szolgáltatásokról Szóló jogszabályjavaslat után. Az uniós támogatást közvetlenül a hálózatot telepítő vállalkozónak folyósítja a végrehajtásért felelős uniós szerv a hálózattelepítési munka befejezését követően. A 2014 óta távközlési és energia projektekkel is foglalkozó uniós ügynökség, az [INEA](#) (Innovation and Networks Executive Agency) látja el a WiFi4EU pályázati program végrehajtási koordinációval járó feladatokat a [CEF](#) Telecom (Connecting Europe Facility) munkaprogram keretében. A támogatott projektek hozzájárulnak az interoperábilis digitális szolgáltatások európai ökoszisztémájának megteremtéséhez, amely az egységes digitális piac fontos pillére.

<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-telecom/wifi4eu>

Magyarország teljesítménye a négy pályázati forduló során

2018 novemberében [tették közzé az első pályázati](#) felhívást azzal, hogy országonként legalább 15, legfeljebb 224 utalvány nyerhető el országonként. A pályázati kiválasztás elsősorban jelentkezési sorrendben történt (a pályázat megnyitását követő első öt másodpercben már 3500 kérelmet nyújtottak be), de az elbírálás során az országok szerint meghatározott keretszámokat, így a földrajzi elosztást is figyelembe véve az első forduló során összesen 2800 település nyerte el a támogatást. Összesen 13 200 pályázat érkezett be első körben a 42 millió eurót szétosztó első körös pályázat alkalmával, amely [nyertesei](#) között 90, tartaléklistán pedig 15 magyar pályázót találunk.

A második pályázati szakasz [2019 áprilisában jelent meg](#), ahol az elnyerhető támogatási utalványok számát növelték országonként legfeljebb 510-re. Ebben a körben kevesebb, csupán 10 ezer pályázat érkezett be az Ügynökséghez, azonban a kiosztható utalványok a pályázat megnyitását követő első percben csaknem teljesen elfogytak. Az 51 millió eurót végül 3400 – köztük [63 magyar](#) önkormányzat – között osztották szét.

1. táblázat a WiFi4EU négy pályázati forduló nyertes és tartaléklistás magyar helyi önkormányzatok számát mutatja, valamint az összes nyertes önkormányzatot és kiosztott összes pályázati összeget fordulónként (forrás: INEA)

WiFi4EU HU	2018-1	2019-1	2019-2	2020-1
elnyerhető pályázati támogatás összesen (millió euró)	42	51	26,7	14,2
összes nyertes (db település)	2800	3400	1780	947
HU nyertes (db település)	90	63	142	15
HU tartaléklista (db település)	15	15	15	40

A harmadik forduló 2019 szeptemberében szintén [egy napos pályázati](#) ablakkal, összesen 1780 nyertes önkormányzattal, 11 benyújtott pályázattal bírt, amelyhez 26,7 millió eurót osztottak szét úgy, hogy legfeljebb 142 utalványt nyerhettek el országonként a helyi közigazgatási szervek. Ekkor Magyarország el is érte a maximális pályázati számot ismét nagy versenyben, ugyanis az első 2 másodpercben 2000 pályázat érkezett be.

A negyedik, egyben utolsó fordulóban való részvételre [2020 júniusban](#) nyílt egy napig lehetőség, amely során 947 utalvány várt kiosztásra. 8600 pályázó településből 15 [magyar](#) önkormányzat nyerte el a 15 ezer euró értékű támogatási utalványt.

A pályázati időszakok magyar teljesítményét vizsgálva megállapítható, hogy a harmadik pályázati fordulóban voltak a legsikeresebbek a magyar települések, hiszen az adott időszak pályázati felhívásának országonként megszerezhető maximális számát (142) tudták elnyerni. A második pályázati forduló eredménye azonban elgondolkodtató, hiszen abban az időszakban voltak a pályázati esélyek a legmagasabbak, azonban ahogy már korábban említettük, a pályázatok rangsorolása főként elsőbbségi szabály alapján történt.

A négyfordulós pályázat során az elmúlt két évben összesen 29 ezer [uniós önkormányzat regisztrált](#), 42 ezer pályázat érkezett be, 8900 területi közigazgatási szerv nyert el az összesen 139 millió eurós támogatást a digitális hálózatok telepítésére. A kezdeményezés megvalósításának sikeressége hosszútávon még nem mérhető, ugyanakkor a következő három évben az INEA ellenőrizni fogja a projekt támogatásával létrehozott WiFi4EU pontok üzemeltetését. A fenntartható fejlődést az mutatná leginkább, ha a kötelező három éves fenntartási időszakon túl a helyi önkormányzatok hozzájárulnának a kialakult hálózati infrastruktúra fejlesztéséhez és használatának biztosításához.

2021.02.22.

